ئایا زیرەکیی دەستکرد جێگەی دیالۆگ دەگرێتەوە؟.. نووسینی: هەمن عەلی

لە سەردەمێکدا کە زیرەکیی دەستکرد بووەتە بەشێک لە ژیانی ڕۆژانەمان، ئەم پرسیارە دێتە ئاراوە: بۆ تێگەیشتن لە یەکتر و چارەسەرکردنی کێشەکانمان، زیاتر پێویستمان بە تەکنەلۆژیایە یان بە گفتوگۆی ڕووبەڕوو؟ گۆڤاری «ڤۆیما» (Voima) لە ناونیشانی وتارێکیدا جیمی وەیلز، یەکێک لە دامەزرێنەرانی ویکیپیدیا، وەک کەسێک دەناسێنێت کە باوەڕی بە متمانە و دیالۆگی نێوان مرۆڤەکان هەیە، و لە بەرامبەردا جەخت لە باوەڕی ئیلۆن ماسک بە زیرەکیی دەستکرد دەکاتەوە (میەتینەن/Miettinen، ٢٠٢٥). ئەم بەراوردە هانمان دەدات لە ڕۆڵی تەکنەلۆژیا لە پەیوەندییە مرۆییەکانماندا ورد ببینەوە. بە بڕوای من، دیالۆگ بنەمای تێگەیشتن لە یەکترە و زیرەکیی دەستکردیش ئامرازێکە بۆ بەهێزکردنی ئەو دیالۆگە.

بە هەر پرسیارێک، ڕوو لە زیرەکیی دەستکرد دەکەین

ئەمڕۆ زۆرێکمان بۆ چارەسەرکردنی پرسیارەکانی خوێندن، وەرگرتنی ئامۆژگاری لە کاروبارە کەسییەکانمان، کڕینی کەلوپەل و تەنانەت وردەکارییەکانی ژیانی ڕۆژانە ڕوو لە زیرەکیی دەستکرد دەکەین. هەندێک جار، پێش ئەوەی ڕاوێژ بە کەسێک بکەین یان خۆمان بیر لە بژاردەکان بکەینەوە، پرسیارەکەمان لە چاتجی‌پی‌تی (ChatGPT)، کلۆد (Claude) یان جێمینای (Gemini) دەکەین.

بەڵام لەوانەیە بە هەمان پرسیار، لە هەر یەکێک لەم ئامرازانە وەڵامێکی جیاواز وەربگرین. ئەمە بە واتای هەڵەبوونی هەموویان نییە، بەڵام پێویستە وەڵامەکان بپشکنین و بەڵگەکانیان هەڵبسەنگێنین. جوانیی وەڵام بە تەنها بەس نییە؛ دروستیی زانیارییەکە و گونجانی پێشنیارەکە لەگەڵ پێویستییەکانمان گرنگترن. زیرەکیی دەستکرد دەتوانێت یارمەتیمان بدات، بەڵام بەرپرسیاریی بیرکردنەوە و بڕیاردان هەر لە ئەستۆی خۆمانە.

زانیاری بەس نییە

زیرەکیی دەستکرد دەتوانێت دەق وەربگێڕێت، بابەتەکان ڕوون بکاتەوە و بیرۆکەکانمان ڕێک بخات. بەڵام ڕێکوپێکیی وەڵامێک بەڵگەی دروستییەکەی نییە؛ زانیاریی هەڵەش دەکرێت بە زمانێکی ڕەوان و

دڵنیابەخش پێشکەش بکرێت.
لە پەیوەندییە مرۆییەکانیشدا، کێشەکە زۆرجار تەنها کەمیی زانیاری نییە. مرۆڤ پێویستی بەوەیە گوێی لێ بگیرێت، هەست و نیگەرانییەکانی بە جددی وەربگیرێن و بزانێت کەسێک هەوڵ دەدات لێی تێبگات. وەرگرتنی وەڵامێک و هەستکردن بەوەی کە کەسێک لێت تێدەگات، دوو ئەزموونی جیاوازن.

دیالۆگی ڕاستەقینە
لە گفتوگۆی ڕووبەڕوودا، تەنها وشەکان مانا ناگەیەنن؛ تۆنی دەنگ، نیگا و تەنانەت بێدەنگیش بەشێکن لە پەیامەکە. بەڵام هەموو ئاخاوتنێک دیالۆگ نییە. ئەگەر لایەنێک تەنها فەرمان بدات و ئەوی دیکە لە ترسدا بێدەنگ بێت، دەرفەتی تێگەیشتن لە یەکتر سنووردار دەبێت. دیالۆگی ڕاستەقینە پێویستی بە ڕێزگرتن لە یەکتر، دەرفەتی یەکسان بۆ قسەکردن و ئامادەیی بۆ پێداچوونەوە بە بۆچوونەکانی خۆمان هەیە.
بۆ نموونە، کرێکارێکی کۆچبەر لە چێشتخانەیەکدا لەوانەیە بەهۆی بەربەستی زمانەوە بە تەواوی لە ڕێنماییەک تێنەگات. زیرەکیی دەستکرد دەتوانێت ڕێنماییەکە وەربگێڕێت، بەڵام ئەگەر کرێکارەکە لە پرسیارکردن بترسێت، وەرگێڕان بە تەنها کێشەکە چارەسەر ناکات. متمانە کاتێک دروست دەبێت کە سەرپەرشتیار بە ئارامی گوێی لێ بگرێت، هانی بدات پرسیار بکات و بە ڕەفتاری خۆی پیشانی بدات کە بەهۆی پرسیارکردنەوە سەرزەنشت ناکرێت. لێرەدا، تەکنەلۆژیا یارمەتیی گەیاندنی پەیام دەدات و ڕەفتاری مرۆیی بناغەی متمانە دادەنێت.

جێگەی مرۆڤ لە سەردەمی زیرەکیی دەستکرددا
من پشت بە دیالۆگی مرۆیی دەبەستم و لە زیرەکیی دەستکردیش سوود وەردەگرم. دەتوانین بۆ ئامادەکردنی پرسیارەکانمان، ئاشنابوون بە بۆچوونە جیاوازەکان و تێپەڕاندنی بەربەستی زمان بەکاری بهێنین.
بۆ بنیاتنانی کۆمەڵگەیەکی باشتر، پێویستمان بە تێگەیشتن و متمانەیە. ئەم دووانەش کاتێک بەهێز دەبن کە بە ڕێزەوە گوێ لە یەکتر بگرین و پێشوازی لە بۆچوونی جیاواز بکەین. زیرەکیی دەستکرد دەتوانێت ڕێگای گفتوگۆ ئاسانتر بکات، بەڵام ئێمەین کە دەبێت پەیوەندییەکانمان بنیات بنێین و بەرپرسیاریی بڕیارەکانمان بگرینە ئەستۆ.

سەرچاوەکان:
میەتینەن (Miettinen)، ئەمیلیا (٢٠٢٥). «دامەزرێنەری ویکیپیدیا

جیمی وەیلز باوەڕی بە متمانە و دیالۆگی نێوان مرۆڤەکان هەیە، ئیلۆن ماسکیش باوەڕی بە زیرەکیی دەستکرد هەیە». گۆڤاری ڤۆیما، ١٢ی تشرینی دووەم.

https://voima.fi/2025/wikipedian-perustaja-jimmy-wales-uskoo-ihmisten-keskinaiseen-luottamukseen-ja-dialogiin-elon-musk-/uskoo-tekoalyyn